

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIBRIS||
COMPREHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XXI. Explicantur conditiones, quas Lutherani requirunt in Concilio celebrando.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

Denique, vt ibidem Theodoretus refert, etiamſi Imperator de potentia, vt diximus, non de iuſtitia, Flauianum Episcopum eſſe volebat, tamen nunquam finita eſt cauſa illa, neque Episcopi Occidentis, & Ægypti Flauiano communicare voluerūt, donec Euagrio iam mortuo Pontifex Romanus Flauiano delictum condonauit, & Legatos eius ſe admiſſurum promiſit, & ipſe Episcopos illuſtriſſimos, & Presbyteros ac Diaconos Antiochenos, Legatos Romam miſit.

Habemus ergo quid requiratur ad legitimū Concilium. Nunc breuiter appendicis loco annectemus, quale Concilium requirant Proteſtantes in eo libro, quem inſcribunt *Cauſſa cur Electores, Principes, aliq̄ additi Confeſſionis Auguſtana ad Concilium Tridentinum non accedant.*

CAPVT XXI.

Refutantur conditiones, quas Lutherani requirunt in Concilio celebrando.

LUTHERANI, qui ſe Proteſtantes vocant, octo conditiones proponunt Concilij celebrandi, de quibus quoniā ſatis plenè diſſeruit Gaſpar Valpandæus, nos eas breuiſſimè refellemus.

PRIMO ergo requirunt, vt antequam fiat Synodus, irritentur omnia acta Concilij Tridentini. **SECUNDO**, vt Concilium fiat in Germania; eſt enim canon Eccleſiaſticus apud Cyprianum libro I. epiſt. 3. vt illic lites iudicentur, vbi exortæ ſunt. **TERTIO**, vt Pontifex Romanus non indicat Conciliū, nec ei præſit, ſed ſit altera pars litigantium, quando quidem ipſe eſt qui accuſatur, & nemo debet ſimul eſſe iudex, & pars. **QUARTO**, vt ex ſola Scriptura diuina ſententiæ ferantur, non ex traditionibus, vel canonibus. **QUINTO**, vt decifio non fiat penes ſuffragiorum pluralitatem, ſed vt iuxta normam verbi diuini pronuncietur. **SEXTO**, vt Romanus Pontifex abſoluat omnes Prælatos à iuramento fidelitatis, quo ei obſtricti ſunt. **SEPTIMO**, vt Theologi principum ac ſtarum Confeſſionis Auguſtanae, nō minùs, quàm Episcopi in Concilio ſententias, ac voces decifiuas proferre permittantur. **OCTAuo**, vt detur ſaluus cōductus ab Imperatore, non ſolum

solùm personis, sed etiam ipsi causæ principali, id est, vt nec personæ possint puniri si nolint Concilio assentiri, nec fides, & Confessio Lutheranorum possit damnari, etiamsi Theologi Lutherani eam defendere nõ potuerint. Cùm his conditionibus dicunt, se Concilium toto pectore optare, & hoc verè pium, & liberum Concilium se vocare.

PRIMA conditio est iniqua, quia nihil debet irritum haberi, nisi legitimo iudicio damnatum; Concilium autem Tridentinum est quidem accusatum ab hæreticis, sed non damnatum in vlllo legitimo iudicio. Sicut ergo Concilium Ephesinum II. damnatum est in Concilio Chalcedonensi, & Constantinopolitanum contra imagines damnatum est in septima Synodo: ita Concilium Tridentinum si damnandũ esset, deberet in alia Synodo examinari, & iudicari, non autem ante Synodi iudicium irritari.

SECUNDA conditio est etiam iniqua, vt enim Lutherani iure sibi videntur petere, vt Concilium non fiat in Italia, vbi prævalent Catholici, ita Catholici iure postulare possunt, vt non fiat in Germania, vbi prævalent Lutherani. & sanè nõ poterat locus eligi melior, atque aptior, quàm Tridentum, quod est in finibus Germaniæ, & Italiæ, etiamsi Ethnicus hominis iudicio quæstio ista relinqueretur.

Ad canonem autem qui est apud Cyprianum dico, intelligi eum canonẽ de particularibus causis, id est, de criminibus particularium hominum, quæ debent iudicari, vbi sunt commissa, quia ibi facilius testes inueniri possunt; at de causis fidei, quæ ad totam Ecclesiam pertinent, alia ratio est. Vnde quæstio exorta Antiochiæ de legalium cessatione, Hierosolymæ in Concilio Apostolorum terminata est, Aetor. 15. & hæresis Ariana, exorta Alexandria in Ægypto, iudicata est Nicææ in Bithynia: hæresis Nestorij exorta Constantinopoli, damnata est Ephesi: hæresis Eutychetis nata Constantinopoli, damnata Chalcedone: hæreses Origenistarum, Didymi & Euagrii, in V. Synodo iudicatæ sunt apud Constantinopolim, vbi minimè natæ fuerant: hæresis Monothelitarum, quæ nata erat Alexandria, Cyro auctore, damnata est primùm Romæ in Concilio S. Martini Papæ: Deinde Constantinopoli in VI. Synodo: denique hæresis Iconoclastarum, quæ Constantinopoli vel exorta, vel miri-

ficè aucta & confirmata fuerat, apud Nicæam Bithiniæ, & antea etiam Romæ in Concilio iudicata & damnata est. Ad DE, quòd habuerunt etiam Lutherani in media Germania Concilia prouincialia non pauca, vt Coloniense, Moguntinum, & alia, in quibus damnati sunt. Neque obiicere debent aduersarij, ista Concilia Papistarum fuisse; idem enim omnes hæretici obiicere potuissent. semper enim in Ecclesia id seruatum est, vt controuersias iudicarent Episcopi, qui tunc erant, & non propter nouas quæstiones noui crearentur Episcopi.

TERTIA conditio iniqua est, quia Romanus Pontifex non potest priuari iure suo indicendi Concilia, & eis præsidendi, in cuius possessione iam fuit per M.D. annos, nisi prius in legitimo iudicio conuincatur, non esse summus Pontifex. Quod verò dicunt, non debere eundem esse iudicem, & partem; dico habere locum in priuatis hominibus, non in Principe supremo; Princeps enim supremus donec non declaratur, vel iudicatur legitimè excidisse à principatu, semper est summus Iudex, etiam si cum ipso litigetur.

Itaque solent priuati, qui cum principe suo litigant, interdum appellare ab ipso principe malè informato, ad eundem melius informandum. & confirmatur hoc ex antiqui historiis; nam cum Marcellinus peccasset, & propter ipsum Concilium congregatum fuisset, Episcopi omnes dixerunt, eum non posse ab vilo damnari, sed ipsum debere esse iudicem & reum, vt refert Nicolaus I. in epist. ad Michaëlem. Item Sixtus III. cum accusaretur de adulterio, Concilium congregauit Imperator, Pontifice consentiente, sed in eo Concilio nemo ausus est Pontificis causam discutere, nisi prius ipse dixisset, velle se vt causa discuteretur, & si in suo arbitrio esset iudicari, vel non iudicari. id patet tum ex actis Concilij, tum ex epistola eiusdem Sixti ad Episcopos Orientis.

Denique in Concilio III. Romano sub Symmacho legimus, Episcopos omnes dixisse, Concilium non potuisse iure indici, nisi à Pontifice, etiam si ipse esset, qui accusabatur. Adhæc, nõne Arius cum Alexandro de fide litigabat? & tamen in Concilio Nicæno sedit Alexander, quia Episcopus erat, vt iudex. Itē in tertia Synodo præfedit iudicio Episcopali Cyrillus,

Cyrillus, qui tamen altera pars litigantium à Nestorianis dicebatur. Ita quoque in IV. Synodo, præfuderunt Legati Leonis, cum tamē tota causa inter Leonem, & Dioscorum versaretur. Accedit quod Pontifex in Concilio non est solus iudex, sed habet multos collegas, id est, omnes Episcopos, qui si eum convincere possent de hæresi, possent etiam eum iudicare, & deponere, licet inuitum. Nihil ergo habent hæretici, cur conquerantur, si Romanus Pontifex Concilio præsedat antequam damnatus esset.

QUARTA conditio iniqua est, quia nō debent semel definita in dubium iterum reuocari, iuxta legem Martiani Imperatoris, l. Nemo, C. de summa Trinitate, & fide Catholica. Cōstat autem in VII. Synodo generali definitum esse, traditiones non scriptas esse recipiendas. Quamuis autē ista conditio sit iniqua, posset tamen admitti donec iterum in Synodo legitimè non esset definitum, eas esse recipiendas pro verbo Dei: Hinc enim est, quod Tridentinum Concilium, antequam ad alia progredieretur, definiuit Scripturas, & traditiones Apostolicas pro verbo Dei recipiendas.

QUINTA conditio tollit penitus formam Cōciliorum, ut supra ostendimus, & propterea nō potest fieri, ut aliquando ad finem controuersiarum deueniatur, nisi detur locus maiori parti suffragiorum, cum enim vtraque pars proferat Scripturarum testimonia, quomodo potest cognosci, quæ sit Concilij sententia, nisi colligantur suffragia, & plurimum sententia valeat?

SEXTA conditio est iniqua, & impertinens. Iniqua, quia non debent inferiores liberari ab obedientia superiorum, nisi prius ille legitimè deponatur, vel declaretur non esse superior. quemadmodum iniquum esset, ut quotiescunq; sunt comitia imperialia, Imperator deberet liberare à iuramento fidelitatis omnes Principes sibi subiectos; quod autem non sit nouum, Episcopos iuramentum obedientiæ præstare Pontifici, patet ex B. GREGORIO lib. 19. epist. 31. & ex cap. Significasti, extra de electione. Item ex Concilio Toletano XI. cap. 10. Impertinens autem, quia istud iuramentum non tollit Episcoporum libertatem, quæ in Conciliis necessaria est; iurant enim se fore obedientes summo Pontifici, quod intelligitur donec Pontifex est, & dum iubet ea, quæ secun-

dum Deum, & sacros canones iubere potest: sed non iurant se non dicturos, quod sentiunt in Concilio, vel se non deponituros eum, si hæreticum esse conuincant.

SEPTIMA conditio, si intelligatur de voce propriè decisiva in forma iudicij, repugnat quintæ conditioni, & est contra formam omnium Conciliorum, vt supra ostendimus; si intelligatur impropriè, & vocetur vox decisiva, Scriptura diuina in testimonium alicuius sententiæ in medium allata, conditio est æquissima, & nunquam negata Protestantibus, immò eis ter oblata in Concilio Tridentino, nimirum sess. 13. 15. & 18.

ULTIMA conditio pro prima parte, id est, quod attinet ad saluum conductum personarum, oblata est Protestantibus, vt patet ex iisdem locis Concilij Tridentini, id est, sess. 13. 15. & 18. Pro secunda parte est profus inepta, & ridicula; enim ac si apertè dixissent, volumus vexari Episcopos totius

Christiani orbis, & sumptus facere, ac labores maximos pati, vt ad Concilium veniant, & tamen cùm venerint, nolumus quidquam statui, neque lites vnquam finiri.

